

Bijlage M2: Beschrijving Perceel 2 #BOOK: Book Club

Gegevens Inschrijver	
Uniek identificatienummer:	#B2023
Interventie	
Titel Interventie	#BOOK: Book Club interventie in het VSO
Onderwijssector(en) Interventie	☐ Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo) ☐ Praktijkonderwijs (pro) ☐ Speciaal onderwijs (so) (inclusief sbo) ☒ Voortgezet speciaal onderwijs (vso)

BC1a. Geef een beschrijving van de Interventie

Geef een duidelijke beschrijving van de Interventie. Besteed hierbij aandacht aan de volgende onderdelen:

- Definitie van de Interventie
- Doelen en doelgroep van de Interventie
- De aansluiting van de Interventie bij de doelgroepen en doelen van de Prijsvraag

1a.1 Doelgroep

De interventie richt zich op leerlingen in het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) - Cluster 4.

1a.2 Definitie van de interventie

#BOOK is een interventie gericht op leesbevordering en tevens op versterking van de sociaal-emotionele competenties van jeugdigen. Het is gebaseerd op een succesvol boekenclubprogramma afkomstig uit de Verenigde Staten (Polleck, 2022) dat is aangepast aan de Nederlandse situatie. #BOOK is een interventie die bedoeld is om jongeren kennis te laten maken met het persoonlijk belang van literatuur. Bij #BOOK wordt het belang van literatuur niet gekoppeld aan schoolwerk of toetsen, maar aan de eigen sociaal-emotionele ontwikkeling. Door fictie te lezen, leren jongeren om kritischer te kijken naar de wereld en zichzelf. Door boeken op een niet-schoolse manier in te zetten, komen ook leerlingen die weinig affiniteit hebben met lezen op een laagdrempelige en betekenisvolle manier in aanraking met literatuur. Via literatuur verkrijgen zij inzicht in hoe karakters uit boeken problemen oplossen, en middels gesprekken over boeken worden zij gestimuleerd om na te denken over hun visie op en ideeën over de maatschappij.

De interventie #BOOK is een zogeheten bibliotherapeutische boekenclubtraining. Bibliotherapie kan in deze context gedefinieerd worden als het lezen en bediscussiëren van verhalen waarin personages geconfronteerd worden met uitdagingen die overeenkomen met die van de jongeren die deelnemen aan de training. Bibliotherapie is een counselingstechniek waarin literatuur gebruikt wordt om persoonlijke uitdagingen en problemen aan te pakken via het proces van identificatie met de personages of verhaallijnen uit het boek.

1a.3 De interventie in de praktijk

De interventie #BOOK wordt wekelijks gegeven in kleine groepen van 5 tot 7 leerlingen. Interventiesessies (een lesuur) vinden wekelijks plaats over een periode van een half schooljaar (20 weken). De leerlingen lezen hetzelfde boek en discussiëren over de thematiek van het boek. De boeken die gelezen worden, zijn zorgvuldig geselecteerd en sluiten aan bij de zorgen en problemen waarmee de leerlingen in hun dagelijks leven te maken hebben. Voor de selectie van de boeken wordt adolescentenliteratuur (young adult boeken) gebruikt, volgens de criteria van Rozalski, Steward en Miller (2010) om ervoor te zorgen dat de geselecteerde boeken onder meer aansluiten bij de woordenschat en leesvaardigheden van de leerlingen, realistische en dynamische personages en verhalen bevatten, aanzetten tot reflectie en discussie, coping- of probleemoplossingsstrategieën bieden en aansluiten bij de persoonlijke uitdagingen, gevoelens en interesses van de leerlingen.

De trainers fungeren als facilitator tijdens de sessies. Bijgevolg worden de discussies geleid door de leerlingen, terwijl de trainers ervoor zorgen dat de discussies niet ontsporen en ze discussies stimuleren door vragen te stellen

wanneer dat nodig is. Een andere belangrijke taak van de trainers is om zorgen te dagen voor een veilige sfeer met een consistente structuur (Polleck, 2022).

1a.4 Doelstellingen #BOOK

De training #BOOK heeft drie doelstellingen:

1. het **inzetten van literatuur ter bevordering van zelfreflectie en sociaal-emotioneel leren**. Door teksten te lezen die aansluiten bij de belevingswereld van adolescenten, en door een verwijzing te maken naar hun dagelijks leven, kunnen gedachten, situaties en zorgen besproken worden.
 2. het stimuleren van de **leesattitude en leesmotivatie** door literatuur in te zetten als middel voor persoonlijke groei, los van schoolse leerdoelen, en door leerlingen literatuur te laten lezen en bediscussiëren met leeftijdsgenoten.
 3. het verbeteren van het **begrijpend lezen**, door actieve processen als co-constructie van de betekenis van de tekst, het bediscussiëren van tekstinterpretaties en het koppelen van de tekstinhouden aan persoonlijke ervaringen.
- Overkoepelend is het streven om hiermee een bijdrage te leveren aan het vergroten van het schoolengagement en schoolsucces en hiermee de kansen te vergroten voor onze doelgroep van sociaal-economisch kwetsbare jongeren om zich academisch en maatschappelijk te ontplooiën.

1a.5 Aansluiting doelgroep

De interventie bevat verschillende elementen die het doen aansluiten bij de doelgroep van leerlingen SVO-Cluster 4:

- de boeken worden, onder meer qua leesniveau en woordenschat, gematched aan het niveau van de leerlingen;
- in de boeken komt thematiek aan bod, die aansluit bij de persoonlijke uitdagingen waarmee de jeugdigen in hun dagelijks leven geconfronteerd worden;
- de interventie wordt uitgevoerd in kleine groepsgrootte en binnen een veilige, informele ruimte ('safe space').

Er is in schooljaar 2018-2019 een kleinschalig pilotproject uitgevoerd met #BOOK bij leerlingen in het VSO Cluster 4 (Altra College Bleichrodt). Deze pilot verliep succesvol, zowel vanuit het perspectief van de school als van de leerlingen (zie Terhell, 2019). Zo stelde een van de betrokken leerkrachten over de interventie: "Veel leerlingen vinden het verschrikkelijk om te lezen. Ik vind het heel jammer om te zien dat in het huidige literatuuronderwijs de weerstand tegen lezen alleen maar wordt versterkt. Als je het samen kunt doen, in de vorm van een boekenclub, kun je veel meer sturen. Het geeft het lezen een toegevoegde waarde. Leerlingen worden mondeling vaardiger in het Engels, bovendien vinden ze het op deze leeftijd heel fijn om over zichzelf te kunnen praten. Als je dat met elkaar doet, versterkt dat het onderlinge begrip. We gaan er volgend jaar zeker mee door, al hebben we helaas niet de capaciteit om dat op zo'n uitgebreide schaal in kleine groepjes te doen." (Terhell, 2019). Eén van de deelnemende leerlingen verwoordde het als volgt: "Toen ik hoorde dat we een leesclub gingen doen op school, dacht ik: nee, daar heb ik echt geen zin in! Ik had zo'n voorstelling van een kringgesprek zoals je op tv ziet, maar het was heel anders dan verwacht. Ik vond het leuk! ... De gesprekken in de leesclub waren heel fijn. We hebben gepraat over het boek, maar ook over ons eigen verleden. Ik heb ervan geleerd om op een andere manier naar literatuur te kijken, dat je wat je leest ook op jezelf kunt betrekken. Aan die manier van lezen had ik nooit zo gedacht. Meestal ga ik voor het avontuur, wil ik weten hoe het afloopt. Nu kijk ik beter naar de karakters en hun ontwikkeling. Is er iets wat in de buurt komt, wat ik ook voor mezelf zou kunnen proberen? Je kunt boeken gebruiken als spiegel, heb ik ontdekt."

Tot slot, de interventie richt zich op het (geïntegreerd) bevorderen van de ontwikkeling van cognitieve (leesbegrip, -attitude) als sociaal-emotionele competenties van de leerlingen, en daarmee op de doelen van de prijsvraag.

BC1b. Geef een beschrijving van de verwachte impact van de Interventie

Geef een duidelijke beschrijving van de verwachte impact van de Interventie. Besteed hierbij aandacht aan de volgende onderdelen:

- *De probleemstelling, hoe dit probleem zich in scholen manifesteert en op welke wijze een goede match tussen het probleem en de gekozen aanpak kan worden gewaarborgd*
- *De onderbouwing van (veronderstelde) werking van de Interventie met een theorie en/of (praktijk)redenering*
- *De wijze waarop de Interventie bijdraagt aan het opbouwen van nieuwe kennis en het creëren van meerwaarde voor scholen in het vmbo, pro of (v)so*

1b.1 Probleemstelling

Leesvaardigheid is van fundamenteel belang voor academisch succes: geschreven taal is de primaire bron van kennisoverdracht in het voortgezet onderwijs en wanneer leerlingen niet goed kunnen lezen, hebben ze vaak moeite met huiswerk en worden ze belemmerd op alle academische gebieden (bv. Reschly, 2010). Twee belangrijke aspecten van lezen in het voortgezet onderwijs zijn leesattitude enerzijds en begrijpend lezen anderzijds. Leesattitude verwijst naar iemands gevoelens met betrekking tot lezen die ervoor zorgen dat hij of zij een leessituatie

benadert of vermijdt (Schiefele et al., 2012). Een negatieve (intrinsieke) leesattitude kan een causale keten van negatieve effecten in gang zetten, aangezien een negatieve attitude iemands leesgedrag en daarmee de blootstelling aan print beperkt, wat op zijn beurt weer als cruciaal wordt beschouwd voor de ontwikkeling van onder andere woordenschat, algemene kennis en begrijpend lezen (Petscher, 2010; Schiefele et al., 2012). Gezien deze kritische causale verbanden is het alarmerend dat de overgang van primair naar secundair onderwijs gepaard gaat met een substantiële daling van de leesattitude, en dat veel jonge adolescenten onwillige lezers of niet-lezers worden (bv. Conradi et al., 2013).

Het is derhalve zorgelijk dat de leesattitude en de begrijpend leesvaardigheden van Nederlandse adolescenten al jarenlang gestaag dalen en dat zij tot de minst gemotiveerde lezers behoren in internationale onderzoeken, en ook qua begrijpende leesvaardigheden internationaal steeds zwakker presteren (bv. Dood et al., 2020). Wat geldt voor leerlingen VO in het algemeen, geldt evenzeer en deels (qua begrijpend lezen) in nog sterkere mate voor leerlingen in Cluster 4 van het VSO (zie bv. Inspectie van het Onderwijs, 2022).

De vroege adolescentie is een periode van ingrijpende fysieke, maar ook sociale en emotionele veranderingen. De overgang van basis- naar voortgezet onderwijs gaat gepaard met een plotselinge verandering in de eisen die aan de sociaal-emotionele competenties van leerlingen worden gesteld. Onderzoek toont dat deze veranderingen leiden tot zorgen over hun eigen sociale vaardigheden en een verandering naar een negatiever zelfbeeld (Rhodes et al., 2004), en dat veel leerlingen de vereiste sociaal-emotionele competenties, zoals besluitvorming, interpersoonlijke competenties, culturele competenties, weerbaarheidsvaardigheden en vaardigheden om conflicten op te lossen, missen als ze van het basis- naar het voortgezet onderwijs gaan (Durlak et al., 2011). Gebrek aan sociaal-emotionele competenties hangt samen met verminderde betrokkenheid bij school en een verhoogd risico op slechte academische resultaten en schooluitval (Durlak et al., 2011; Kochenferder-Ladd & Ladd, 2016). Bovendien is gebleken dat slechte sociaal-emotionele vaardigheden op schoolleeftijd een van de sterkste voorspellers zijn van latere sociale en psychologische aanpassingsproblemen (Kochenferder-Ladd & Ladd, 2016). Er is dus een groeiende consensus dat het bevorderen van sociaal-emotionele competenties waardoor adolescenten meer zelfvertrouwen krijgen en beter kunnen omgaan met dagelijkse taken, uitdagingen en stressoren een belangrijk instrument is om problemen met sociale aanpassing te voorkomen en academisch en maatschappelijk succes te ondersteunen (EC, 2006). Van leerlingen VSO-Cluster 4 is bekend dat zij beduidend meer moeilijkheden hebben op het vlak van sociaal-emotionele competenties dan hun leeftijdsgenoten.

1b.2 Onderbouwing werking en meerwaarde

De interventie richt zich op een drietal competenties, (1) de leesattitude, (2) het leesbegrip en (3) de sociaal-emotionele competenties (zie 1a.4), waarbij onze doelgroep veel uitdagingen ondervindt.

Tijms e.a. (2018) hebben binnen een andere doelgroep, leerlingen brugklas vmbo uit buurten met een lage SES, een kleinschalige RCT uitgevoerd. De resultaten lieten positieve opbrengsten zien op de vlakken van intrinsieke leesattitude, begrijpend lezen en sociaal-emotioneel zelfconcept met effectgroottes in de range $d = 0.3 - 0.5$. Indien dergelijke effectgroottes gerepliceerd kunnen worden binnen de huidige doelgroep, zou dit een betekenisvolle winst betekenen, temeer de interventie de cognitieve en sociaal-emotionele competenties geïntegreerd in één interventie aanpakt. Zoals hierboven betoogd zijn leesattitude, -begrip en de sociaal-emotionele competenties essentiële vaardigheden voor schoolsucces, en later voor maatschappelijk succes en kwaliteit van leven. Door de interventie geïnduceerde effecten op deze competenties kunnen derhalve uitmonden in een positieve impact op het school- en maatschappelijk succes van onze kwetsbare doelgroep.

Referenties

- Conradi et al. (2013). Measuring adolescents' attitudes towards reading: A classroom survey. *JAAL*, 56, 565–576.
- Dood et al. (2020). *PISA-2018 De verdieping*. Expertisecentrum Nederlands.
- Durlak et al. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82, 405–432.
- Inspectie van het Onderwijs. (2022). *Peil.leesvaardigheid. Einde (speciaal) basisonderwijs 2020-2021*. Min. OCW.
- European Council (2006). Recommendation of the European Parliament and of the council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning. *Official Journal of the European Union*, 394, 10–18.
- Kochenderfer-Ladd, B. & Ladd, G.W. (2016). Integrating academic and social-emotional learning in classroom interactions. In Wenzel & Ramani (Eds.), *Handbook of social influences in school contexts*, (pp. 349–366). Routledge.
- Petscher, Y. (2010). A meta-analysis of the relationship between student attitudes towards reading and achievement in reading. *J Res Read*, 33, 335–355.
- Polleck, J. (2022). *Facilitating Youth-Led Book Clubs as Transformative and Inclusive Spaces*. TCP.
- Reschly. (2010). Reading and school completion: Critical connections and Matthew effects. *Read Writ Q*, 26, 67–90.

Rhodes et al. (2004). Changes in self-esteem during the middle school years: A latent growth curve study of individual and contextual influences. *Journal of School Psychology*, 42, 243–261

Rozalski et al. (2010). Bibliotherapy: Helping children cope with life's challenges. *Kappa Delta Phi Record*, 47, 33–37.

Schiefele et al. (2012). Dimensions of reading motivation and their relation to reading behavior and competence. *Reading Research Quarterly*, 47, 427–463.

Terhell, A. (2019). Een boek als spiegel. *Lezen*, nr. 3.

Tijms et al. (2018). Bibliotherapeutic book club intervention to promote literacy skills and social-emotional competencies in low SES community-based high schools: A randomized controlled trial. *J Res Read*, 41, 525–545.

BC2a. Plan van aanpak – praktische uitvoerbaarheid

Geef een duidelijke beschrijving van het Plan van aanpak van de implementatie van de Interventie. Besteed hierbij in ieder geval aandacht aan de volgende onderdelen:

- Planning
- De deelnamebereidheid onder scholen
- De externe randvoorwaarden (d.w.z. beschikbaarheid leerkrachten, tijd, ruimte, etc.)
- Capaciteit Implementatieteam Interventie (bij opgegeven maximaal aantal leerlingen)

Planning

FASE 1 – Voorbereiding. Periode: januari – augustus 2024

Activiteiten:

- Werving. Gezamenlijk met onderzoeksteam opstellen van een recruitment-plan voor het werven van scholen. Werven van de scholen.
- Theory of change-plan. In samenwerking met onderzoeksteam opstellen van een “theory of change”-plan, waarin onder meer zal worden uitgewerkt wat de beoogde mechanismen van verandering zijn binnen de interventie, en welke implementatie-condities van belang zijn bij bewerkstelligen van verandering.
- Onderzoeksplan. In samenwerking met onderzoeksteam uitwerken / finaliseren van het onderzoeksplan. Wij stellen hier een mixed-methods design voor. Enerzijds een kwantitatief onderzoek (bv. cross-over design) zodat een eerste indicatie kan worden verkregen van opbrengsten met oog op evt. vervolgonderzoek (RCT). Anderzijds kwalitatief onderzoek naar de ervaringen van de leerlingen (bv. interviews, discourse analyse van discussies), alsmede ervaringen van de scholen (bv. focus-group) met oog op implementatie-verbeteringen. Tevens zou het interessant zijn om exploratief een onderzoeks-aandacht te richten op leerlingfactoren die de interventie-effectiviteit mogelijk beïnvloeden (bv. leeftijdscategorie, aard van de onderliggende klinische -/ gedragsproblematiek bij leerlingen).

FASE 2 – Interventie-uitvoer. Periode September 2024 – Juli 2025

De interventie zal worden uitgevoerd bij leerlingen in de klassen 1-4. De interventie zal wekelijks gegeven worden voor ongeveer een half schooljaar (16-18 weken, uitgaande van opstartperiode en incidentele uitval). Dit betekent één interventiesessie van een lesuur per week.

Gegeven de roosters van de VSO-scholen verwachten we op een schooldag de interventie uit te kunnen voeren bij 4 tot 5 klassen. Een werkdag van een trainer bestaat daarmee uit uitvoeren van 4 tot 5 (les)uur interventie, voorbereiden van de interventiesessies (ca. 1 tot 1,5 uur), en uitwerken en evalueren met team (ca. 1 uur). Ons voorstel is om in het kader van dit project de interventie uit te voeren bij 24 tot max. 30 klassen. We verwachten hiervoor 3 VSO-scholen nodig te hebben. Binnen iedere school zouden dan 8 tot 10 klassen de interventie geboden kunnen worden, verspreid over het gehele schooljaar 2024-2025: eerste helft schooljaar de eerste 4 à 5 klassen en in het tweede schooljaar de tweede 4 à 5 klassen (deze spreiding biedt voor het onderzoeksteam ook mogelijkheden voor een cross-over onderzoeksdesign).

Uitgaande van klasgroottes van ca 12-15 leerlingen per klas, zetten we in op een interventie-team van drie trainers per school, zodat we voor de uitvoer van de interventie een groepsgrootte van 4-5 leerlingen per trainer hebben. Dit betekent dat het totaal aan leerlingen tussen 288 (minimum bij 24 klassen van 12 ll.) en 450 (maximum bij 30 klassen van 15 ll.) zal liggen. In de begroting gaan we derhalve uit van 3 trainers voor 3 dagen per week (= 1.8 fte) voor een geheel schooljaar voor de uitvoer bij het bovengenoemde aantal klassen / leerlingen.

Deelnamebereidheid

De interventie #BOOK is reeds eerder door ons team uitgevoerd op verschillende scholen in het vmbo, het sbo en het vso (ALTRA College Bleichrodt) in de regio's Amsterdam en Breda. Onze ervaring is dat scholen over het algemeen erg positief staan tegenover de inhoud en wijze van uitvoer van de interventie. Belangrijk element hierbij is dat de interventie past binnen het curriculum van verschillende vakken, Nederlands, Literatuur, en kan indien

roostertechnisch haalbaar binnen de uren van deze vakken worden uitgevoerd (dit is overigens geen noodzakelijkheid). De interventie maakt derhalve geen inbreuk op de reguliere activiteiten binnen de school / het curriculum.

Externe randvoorwaarden

- Er zijn een drietal ruimtes nodig op school waar #BOOK kan worden uitgevoerd. De interventie wordt beoogd om in een informele setting te worden geboden, hetgeen betekent dat hiervoor niet alleen klaslokalen in aanmerking komen. De ervaring leert dat ook verschillende andere ruimtes in de school geschikt zijn.
- De interventie wordt uitgevoerd binnen de gebruikelijke lesuren, d.w.z. niet na schooltijd.
- Er zijn voldoende boeken nodig, doorgaans meer dan een school in bezit heeft. Soms kan een lokale bibliotheek hierin bijdragen (bv. OBA Amsterdam heeft schoolabonnementen). In onze budgettering hebben we rekening gehouden met de aanschaf van boeken.
- Een contactpersoon binnen school die meedenkt en -helpt in de organisatie van de interventie. Bij eerdere uitvoeren waren dit vaak mediathecaris, teamleider, sectieleider.

Capaciteit implementatieteam

Bij een capaciteit van drie trainers voor 3 dagen per week gedurende het schooljaar 2024-2025 kan aan een totaal van 24 tot 30 klassen (288 – 450 leerlingen) de interventie geboden worden (zie boven).

BC2b. Plan van aanpak – kwaliteit van het Implementatieteam

Geef een duidelijke beschrijving van het Implementatieteam van de Interventie (het type leden en de kwalificaties van de leden). Besteed hierbij in ieder geval aandacht aan het volgende:

- *Hoe het Implementatieteam ervaring heeft met of voor aanvang van de Opdracht getraind/opgeleid is om de Interventie te implementeren in de praktijk*
- *Op welke wijze het Implementatieteam ervaring heeft/zich flexibel op kan stellen richting de doelgroep van het vmbo, pro en (v)so*

De interventie #BOOK is (dankzij steun van Stichting Lezen) ontwikkeld onder leiding van de projectleider van dit implementatieteam en eerder door ons team uitgevoerd op verschillende scholen in het vmbo, het sbo en het vso (ALTRA College Bleichrodt) in de regio's Amsterdam en Breda.

Het implementatieteam heeft veel ervaring met de uitvoer en implementatie van interventies in de schoolcontext: De organisatie werkt met meer dan 600 scholen in basis- en voortgezet onderwijs samen voor de uitvoer van taal- en rekeninterventies (dyslexiebehandeling, dyscalculiebehandeling, lees- en rekenondersteuning in VO en BO, digitale leergames) door medewerkers op scholen. De projectleider van het implementatieteam houdt zich bezig met het vertalen van wetenschappelijke inzichten op het vlak van leren en leerproblemen naar interventies in de praktijk. Naast de ontwikkeling van #BOOK is de projectleider ook betrokken geweest bij de ontwikkeling en implementatie in de praktijk van meerdere andere interventies, zoals dyslexiebehandeling, interventie voor studerend lezen in het VO, een digitale game voor leesproblemen. Tevens is de projectleider ervaren in het evalueren van interventies, zowel met kwantitatief onderzoek, als kwalitatief onderzoek, bv. met panelgroepen en Communities of Practice binnen de Erasmus+ projecten "A is for App" en "AdAPptive", gericht op adoptie digitale middelen in het onderwijs. De projectleider houdt zich bezig op het snijvlak van wetenschap, praktijk en beleid, zoals de ontwikkeling van een regiobrede implementatie van het protocol rekenproblemen, en het landelijke protocol voor ondersteuning bij ernstige dyslexie.

Het interventieteam is dus ervaren met het implementeren van interventies in het onderwijs, en in het specifiek met het implementeren van de onderhavige interventie, #BOOK, in het V(S)O. Bij dit implementatieproces is het cruciaal voor zowel de effectiviteit van de interventie als de structurele adoptie ervan binnen de school, dat de interventie en haar uitvoer aansluiten bij de behoeften en begrenzingen van de school. Alhoewel #BOOK een geprotocolleerde interventie is, bevat het voldoende vrijheidsgraden om zich aan te passen aan de specifieke vereisten van de lokale setting van een school.

BC3. Kosteneffectiviteit

Geef een duidelijke beschrijving van de kosteneffectiviteit van de Interventie (d.w.z. de verwachte baten ten opzichte van de kosten van de Interventie). Verwijs hierbij naar het Inschrijfformulier prijzen en tarieven (Bijlage L).

De verwachte baten (near transfer) zijn: (1) versterking leesattitude, (2) versterking begrijpend leesvaardigheden, en (3) versterking van de sociaal-emotionele competenties. Gegeven het fundamentele belang van leesvaardigheid en

sociaal-emotionele competenties voor iemands dagelijks functioneren verwachten we bovendien baten op de lange termijn (far transfer) op vlakken van schoolsucces, maatschappelijk succes en kwaliteit van leven. Een (kleinschalig) RCT bij leerlingen onderbouw vmbo liet positieve opbrengsten zien op de vlakken van intrinsieke leesattitude, begrijpend lezen en sociaal-emotioneel zelfconcept met effectgroottes van 0.3 control group SD of meer (Cohen's $d \geq 0.3$). Indien dergelijke effectgroottes gerepliceerd kunnen worden binnen de huidige doelgroep, zou dit een betekenisvolle winst betekenen, temeer de interventie de cognitieve en sociaal-emotionele competenties geïntegreerd in één interventie aanpakt.

Kosten van de interventie-uitvoer zijn €127.325,- voor de interventie aan 288 – 450 leerlingen (zie bijlage J en L). Wanneer we het aantal leerlingen middelen (d.w.z. uitgaande van 369 leerlingen), komen we op een kostprijs van €345,05 per leerling. Deze kostprijs steekt substantieel positief af tegenover gebruikelijke alternatieven, zoals ondersteuning door een interne begeleider of remedial teacher op school gedurende een half schooljaar. Meer algemeen kunnen we de verwachte kosten en baten (in termen van effectgrootte) afzetten tegen de distributie van kosten/baten van onderwijsinterventies zoals in overzicht gezet door Matthew Kraft (2020). In deze brede context vallen de verwachte effect-groottes in de categorie "Large ($d \geq 0.20$)" en de kosten in categorie "Low"; hetgeen duidt op een positieve kosten-baten ratio.

Kraft, M. (2020). Interpreting effect sizes of educational interventions. *Educational Researcher*, 49, 241-253.

Maximaal aantal leerlingen (op basis van capaciteit Implementatieteam Interventie)	450
---	-----